

www.nfunorge.org
Adresse: Postboks 8954, Youngstorget
0028 Oslo
E-post: post@nfunorge.org
Telefon: 22 39 60 50
Telefaks: 22 39 60 60
www.nfunorge.org

Arbeids- og Sosialdepartementet

Oslo, 04.07.2014

Høring – forslag til revidert lov om anke til Trygderetten

Viser til høringsnotat fra Arbeids- og sosialdepartementet forslag til revidert lov om anke til Trygderetten.

Norsk Forbund for Utviklingshemmede (NFU) er en menneskerettighetsorganisasjon som både arbeider for full deltakelse og likeverd, og mot diskriminering. NFU skal ivareta interessene til mennesker med utviklingshemning og deres familier ovenfor sentrale, regionale og lokale myndigheter. NFU har 8000 medlemmer.

Vi har noen merknader knyttet til følgende punkter:

- Likestilling av partene
- Gjenopptak av kjennelse
- Disposisjonsprinsippet
- Utsatt iverksetting

Likestilling av partene

Mange av departementets forslag er basert på et ønske om å likestille partene. Her er det blant annet lagt vekt på at mange i dag lar seg bistå av advokat og

prosessfullmektiger, samt at man har tilgang på mer informasjon om rettigheter og plikter enn tidligere.

Det er nok riktig at den enkelte har tilgang på mer informasjon enn tidligere. Det er imidlertid ikke slik at regelverket er mer forståelig for bruker nå enn før. Vi får henvendelser fra pårørende som opplyser at også NAV ansatte har problemer med å informere bruker om hvilke rettigheter og plikter vedkommende faktisk har. For en person med kognitive vansker, slik som utviklingshemning, vil det alltid være vanskelig å sette seg godt inn i egen sak. Dette betyr at det også vil være vanskelig å ta med de relevante argumentene i saken. Man er derfor svært avhengig av det offentlige oppfyller veiledningsplikten. Videre mener vi det er et viktig poeng at sakene for Trygderetten i stor grad dreier seg om rett til ytelser fra det offentlige. For personer med utviklingshemning vil dette i stor grad være ytelser man er avhengig av hele livet. Dette er dermed avgjørelser som er av svært stor betydning for den enkelte. Vi er derfor ikke enig i departementets vurdering om at bildet av den ressurssvake parten er mindre treffende i dag. Videre vil vi bemerke at selv om mange i dag benytter seg av prosessfullmektiger, er det ikke alle disse som besitter juridisk kompetanse. Dette er derfor ikke et godt argument for å likestille partene.

Tatt i betraktning at Trygderetten er siste klageinstans før lagmannsretten, og kun et fåtall av klagerne har anledning til å ta saken videre, mener vi det er god grunn til å ikke likestille partene.

Merknader til forslaget § 27 - gjenopptak av kjennelse

Departementet forslår å kodifisere retten til gjenopptak av kjennelser. I dette ligger det også et forslag om at også andre enn den private part kan begjære gjenopptak. Dette mener vi vil kunne få uheldige konsekvenser for den private part. Som nevnt ovenfor, vil mange av våre medlemmer ha liten eller ingen forutsetninger for å kunne sette seg inn i sakens realitet. Det er derfor av avgjørende betydning for den enkelte å kunne slå seg til ro med at saken er ferdigbehandlet, uten å risikere at motparten begjærer gjenopptak.

Merknader til forslaget § 20 – rettens forhold til partenes prosesshandlinger

Departementet foreslår at retten bare skal kunne avgjøre de krav som er reist i saken. Her vises det blant annet til at hensynet til motvirke ulik praksis i underliggende etater ikke veier like tungt ettersom det er nå er kommet til egne

klageinstanser i de underliggende etater, samt at styrkeforholdet mellom partene ikke lenger er så ulikt.

Vi mener en slikt praksis vil kunne føre til styrkeforholdet mellom partene vil bli enda skjevere enn i dag. En privat part vil i svært liten grad være i stand til å vurdere hvilke krav som skal reises i saken og ikke. Dersom retten bare skal kunne avgjøre de krav som er reist, vil dette derfor kunne gå på bekostning av den enkeltes rettssikkerhet.

Merknader til forslaget § 14 – utsatt iverksetting av vedtak

Departementet forslår at utgangspunktet fortsatt må være at en anke ikke medfører utsatt iverksetting av vedtaket, men viderefører bestemmelsen om at Trygderetten når særlige grunner taler for det kan innvilge utsatt iverksetting. Trygderetten etterkommer i liten grad begjæringer om utsatt iverksetting, og saksbehandlingstiden er gjennomsnittlig fire måneder.

For personer som lever på uføretrygd vil et tilbakebetalingskrav ha stor innvirkning på vedkommende økonomi. Det samme vil være tilfelle dersom det er en ytelse som er vedtatt opphørt. Vi mener derfor gode grunner taler for å i større grad åpne for utsatt iverksetting.

Med vennlig hilsen,

Vibeke Seim-Haugen
generalsekretær

Kristine Vierli (sign)
juridisk rådgiver